

Ügyszám: NAIH/4167/2/2021.
Ügyintéző: dr. Berei Szonja
Tel.: 391-1412

Dr. Gyimesi Tamás Ferenc részére
helyettes államtitkár
Igazságügyi Minisztérium

maganjogi-hat@im.gov.hu

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

A jogi személyek nyilvántartásáról és a nyilvántartási eljárásról szóló törvény tervezetére a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánossága szempontjából a következő észrevételeket teszem.

1. A Hatóság a NAIH/2250/2019. számú ajánlásában korábban már kifejtette azon álláspontját, mely szerint az információs önrendelkezési jogot az ingyenes céginformációról szóló 47/2007. (X. 20.) IRM rendelet 5. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés a cégnyilvántartásban szereplő az „anyja neve”, illetve a lakcím adat esetében aránytalanul korlátozza, az sérti a célhoz kötött adatkezelés, illetve az adattakarékosság általános adatvédelmi rendeletben biztosított elvét.

A GDPR a személyes adatok kezelésére vonatkozó elvek között az 5. cikk (1) bekezdés b) és c) pontjában akként rendelkezik, hogy a személyes adatok gyűjtése csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból történjen, és azokat ne kezeljék ezekkel a célokkal össze nem egyeztethető módon, illetve azoknak az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és a szükségesre kell korlátozódniuk (adattakarékosság).

A Hatóság korábbi ajánlásában megfogalmazottakkal egybevágó, hogy a jelen tervezet 11. § (1) bekezdésében található szövegezés szerint a lakóhely a nem nyilvános adatok körébe került. Ugyanakkor a nyilvántartási jegyzékbe bejegyzett természetes személy anyja nevét továbbra is kifogásoljuk. A cégnyilvántartásba bekerülő személyes adatok nem csak közérdekből nyilvános adattá, hanem egyúttal cégadattá is válnak, ugyanakkor ez nem eredményezheti azt, hogy az érintett teljesen elveszítse az adatok feletti önrendelkezési jogát, és a személyes adatok nyilvánossága a magánszférájához való jog korlátozás nélküli, teljes körű elvesztésével járjon.

A közérdekből nyilvános személyes adatok célhoz kötött terjesztését nem sérti a cégadatok egy olyan nyilvános honlapon keresztül elérhető adatbázisban való „felhasználása”,

nyilvánosságra hozatala, amely az eredeti adatkezelési céllal, és a törvénnyel összhangban lévő módon teszi lehetővé az adathoz való hozzáférést. Így tehát az ingyenes céginformációról szóló 47/2007. (X. 20.) IRM rendelet 5. § (3) bekezdése a több személlyel kapcsolatba hozható közérdekből nyilvános személyes adatok kereshetővé tételével olyan adatkezelést tesz lehetővé, amely a fentiekben kifejtett elvekkel és célokkal ellentétes.

A tervezet 11. §-hoz fűzött indokolásában találhatóak alapján a természetes személy nyilvántartási jegyzékből való törlését követően tíz évig a nyilvántartási jegyzékből a neve, születési ideje, az anyja neve is megismerhető lesz. Ez alapján különösen indokoltnak tartjuk, hogy az adatok tíz évig történő megőrzése miatt az anyja neve mint adatkategória kikerüljön a nyilvános adatok köréből.

A továbbiakban is azt kérjük, hogy az előterjesztő tekintse át a cégnyilvántartásban kezelt közérdekből nyilvános személyes adatok hozzáféréseinek, terjesztésének és kereshetőségének szabályait, különös tekintettel az internetes keresőmotorok számára biztosított hozzáférésre és az adattakarékosság elvének olyan szintű érvényesülésére, amely a cégnyilvántartás eredeti céljait az üzleti élet átláthatóságát és tisztességességét arányosan biztosítja a cégszűrt adatok, köztük a személyes adatok közvetlen hozzáféréseinek differenciált, a szükségesség és az arányosság követelményét szem előtt tartó biztosítása mellett.

2. A tervezet 12. § (6) bekezdése szerint: *„A bíróság hivatalból vagy kérelemre elrendelheti a nyilvántartási irat nem nyilvános kezelését. A létesítő okiratnak, illetve módosításának – ideértve az egységes szerkezetű létesítő okiratot is – nem nyilvános kezelése nem rendelhető el. Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a nyilvántartási irat nem nyilvános kezelését akkor lehet elrendelni, ha az irat az érintett tartalom nélkül nem nyújtható be, azonban az abban szereplő információ nyilvánosságra hozatala a szervezet, más személy üzleti titokhoz való jogát vagy az iratban megnevezett kiskorú személy érdekeit súlyosan sértené, illetve büntetőeljárás lefolytatásával áll összefüggésben. A kérelmet elutasító végzéssel szemben fellebbezésnek van helye, azonban a végzés előzetesen végrehajtható.”*

A 12. § indokolása szerint fontos újítás, hogy a bíróság a jövőben egyedi ügyekben – akár kérelemre, akár hivatalból – dönthet a nyilvántartási irat nem nyilvános kezeléséről, vagyis arról, hogy az irat csak akkor ismerhető meg, ha arra a nem nyilvános iratra vonatkozó rendelkezés alapján egyébként mód van. A nyilvántartási irat kérelemre történő nem nyilvános kezelésének elrendelésére irányuló eljárási szabályokat a bejegyzési eljárás szabályai között részletezi a Javaslat.

A tervezet ezen része nincs kellőképpen részletezve, szabályozva. A korrupció megelőzése és felderítése szempontjából a mind nagyobb nyilvánosság lenne elvárható a közpénzekkel gazdálkodó szervektől. Az állami, illetve az önkormányzati tulajdonban lévő társaságok esetén is fennállhat az üzleti adatok, információk titokban maradásához fűződő méltányolható érdek. A közfeladatot ellátó szervek vonatkozásában előírt nyilvánosság hatással lehet a piaci versenyre azáltal, hogy az ilyen, állami tulajdonú társaságok gazdasági érdekeit hátráltathatja, akár ellehetetlenítheti. Figyelemmel kell lenni tehát arra, hogy a közérdekből nyilvános adatok nyilvánossága ne korlátozza a jogszerű nemzetgazdasági

érdekeket, a különböző érdekek között egyensúlyt kell teremteni.

Ugyanakkor nehezen elképzelhető egy olyan helyzet, amely során már a nyilvántartási irat is olyan üzleti titkokat fedne fel, amelynek eredményeül közérdekből nyilvános személyes adatok megismerhetősége kerülne korlátozásra.

3. A 84. § tartalmazza az alapítványokra vonatkozó speciális szabályokat, eszerint: „Ha az Ectv. alapján az alapítói jogok gyakorlójává a közhasznú jogállású alapítvány székhelye szerinti települési önkormányzat 100%-os tulajdonában álló gazdasági társaság válik, e személy nyújtja be a változással összefüggő változásbejegyzési kérelmet.”

A Hatóság álláspontja szerint különösen releváns az alapító személyeket/szervezeteket, – amennyiben azok közfeladatot ellátó szervezetek, vagy közpénzből történik az alapítás – megjelölni már a bejegyzésük során. Ezzel mintegy számszerűvé és követhetővé tenni az illetén szervezetek alakulását.

Budapest, 2021. április 27

Üdvözlettel

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár